

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Klasa: UP-I^o-612-08/09-06/0189

Urbroj.: 532-04-01-1/4-09-2

Zagreb, 16. srpnja 2009.

Ministarstvo kulture na temelju članka 120., stavak 3 Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99, 151/03 i 157/03) i članka 9. stavka 1. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 37/01 i 04/08), donosi

R J E Š E N J E

1.

Nakon provedenog ispitivanja i usklađivanja rješenja Konzervatorskog zavoda u Rijeci broj 62/3 - 1965 od 3.7.1965. s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara utvrđuje se da **Kulturno-povijesna cjelina grada Senja**, zaštićena navedenim rješenjem kao spomenik kulture i upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Rijeci pod registarskim brojem RRI-161, ima svojstvo kulturnog dobra.

2.

Prostome međe Urbanističke cjeline grada Senja određene su linijom koja počinje zapadnom međom k.č. 732, te presijeca k.č. 730 u smjeru sjevera, presijeca k.č. 731, presijeca k.č. 1017 odnosno Jadransku magistralu, spaja se na k.č. 1022/1 odnosno Staru cestu u smjeru sjevera; nastavlja se sjevernom međom i obuhvaća k.č. 1022/1 u smjeru istoka, nastavlja sjevernom međom k.č. 1022/2 u smjeru istoka, prolazi južnom međom k.č. 146/16 i 146/12 (koje ne obuhvaća), prelazi i obuhvaća k.č. 179; prolazi južnom stranom ulice Strmac do kraja k.č. 474 i 177, te se nastavlja sjevernom međom u smjeru istoka k.č. 188/4, 192/3, 192/4, pravocrtno obuhvaća sjeveroistočnu među čestica do spoja s k.č. 211 Kapitulske ulice čijom se zapadnom međom u smjeru sjevera kreće i presijeca je, te veže na južnu među Ulice Ante Starčevića kojom se nastavlja u smjeru jugo-istoka do ulice Vladimira Čopića, zatim se nastavlja istočnom stranom ulice Vladimira Čopića do ulice Stara cesta na k.č. 1022/2 koju prelazi i spaja se južnom stranom ulice na k.č. 835; nastavlja istočnom stranom i obuhvaća k.č. 834/3, 834/4, 834/5, 834/6, 834/7; nastavlja južnom međom k.č. 834/1, dolazi do istočnog međe k.č. 834/2 kojom se spušta do Šetališta Silvija Strahimira Kranjčevića k.č. 817 koju presijeca i nastavlja se južnom stranom ulice u smjeru istoka do k.č. 810, 811/1 koju obuhvaća i u smjeru juga nastavlja do Kolana, obuhvaća k.č. 811/2 gdje prelazi Kolan k.č. 1023 i spaja se na istočnu među k.č. 794, obuhvaća k.č. 789/2 i nastavlja se u smjeru zapada južnom međom k.č. 790/2, presijeca ulicu Milutina Cihlara Nehajeva k.č. 779, nastavlja se na k.č. 769/2, 757/1, 759 i 761, presijeca Jadransku magistralu na k.č. 1017 spaja se i obuhvaća u pravcu juga i presijeca k.č., 1015 pravocrtno do mora presijecajući k.č. 1013/1.

Prikaz prostornih međa kulturno-povijesne urbanističke cjeline s označenim granicama zona zaštite na kartografskoj podlozi u M=1:5000 sastavni je dio ovog rješenja.

3.

Sukladno točki 3.3. *Upute o utvrđivanju sustava mjera zaštite za nepokretna kulturna dobra predložena za upis u Registar kulturnih dobara* (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Klasa: 612-08/04-01-06/03, Urbroj: 532-10-1/8(JB)-3, Zagreb od 31. ožujka 2004.), na području Urbanističke cjeline Senja utvrđene su zone „A“ (potpuna zaštita povijesnih struktura), „B“ (djelomična zaštita povijesnih struktura) i «C» (ambijentalna zaštita) u kojima se primjenjuje slijedeći sustav mjera zaštite:

Zona „A“ (potpuna zaštita povijesnih struktura) obuhvaća područje unutar najstarije jezgre grada s nizom značajnih pojedinačno zaštićenih kulturnih dobara, te počinje na zapadu zapadnom međom k.č. 732, nastavlja se međom k.č. 730 u smjeru sjevera, te presijeca k.č. 731 i k.č. 1017 Jadransku magistralu, te se nastavlja sjevernom međom k.č. 1017 u pravcu juga do k.č. 702/1, 703/1, te se nastavlja i obuhvaća k.č. 720, k.č. 676, k.č. 725/3, k.č. 725/1, 725/2, te se spaja na Staru cestu na k.č. 1022/2, te se u smjeru istoka obuhvaćajući gradske zidine, spušta južnom međom k.č. 1022/2 do k.č. 345, koju obuhvaća i nastavlja zapadnom stranom Ulice Stjepana Radića prema jugu do kanala Kolan k.č. 1023 kojeg presijeca, obuhvaća i nastavlja se južnim međom Kolana na k.č. 747/1, 741 i 746/1 prema zapadu do Jadranske magistrale k.č. 1017 koju presijeca i spaja se na k.č. 732/1, te se nastavlja južnim međom Kolana k.č. 740 do mora.

Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni uvjetuju se mjere cjelovite zaštite i očuvanja svih kulturno-povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije i funkcije prostora i sadržaja. Na području ove zone strogo se kontrolira unošenje novih struktura i sadržaja stranih ili neprikladnih sačuvanim kulturno-povijesnim vrijednostima.

Prilagodavanje postojećih povijesnih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama može se prihvatiti uz minimalne fizičke intervencije u povijesne strukture. Prihvatljive su metode sanacije, konzervacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije. Posebna se pažnja ima posvetiti bogatoj arheološkoj baštini sačuvanoj u ovoj zoni. Na području ove zone sve intervencije u prostoru uvjetovane su prethodnim arheološkim i konzervatorskim istraživanjima, a svaka je podređena rezultatima provedenih istraživanja.

Zona „B“ (djelomična zaštita povijesnih struktura) obuhvaća područje omeđeno na sjeveru kanalom Kolan i to na način da zona započinje na spoju kanala Kolan i mora obuhvaćajući k.č..742, nastavlja se južnim međom Kolana do k.č. 755/1 koju obuhvaća te presijeca Kolan na k.č. 1023 te se nastavlja sjevernim međom Kolana do k.č.. 794 koju obuhvaća; k.č.. 789/2 i nastavlja se u smjeru zapada južnom međom k.č. 790/2, nastavlja se na k.č.. 791/1, 769/1; nastavlja se u smjeru juga na k.č. 769/2, 757/1, 759, 761, presijeca Jadransku magistralu k.č. 1017, spaja se i presijeca u pravcu juga k.č. 1015 i nastavlja se pravocrtno do mora presijecajući k.č.. 1013/1.

Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni uvjetuje se zaštita osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih posebno zaštićenih građevina i drugih, za ukupnost određene kulturno-povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja. Na području ove zone uvjetovati će se intervencije u smislu prilagodavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekompozicije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba. Na području ove zone sve intervencije u prostoru uvjetovane su prethodnim arheološkim i konzervatorskim istraživanjima, a svaka je podređena rezultatima provedenih istraživanja.

Zona „C“ (ambijentalna zaštita) obuhvaća područje omeđeno linijom koja se proteže od zapada na spoju Stare ceste k.č.. 1022/1 i Jadranske magistrale 1017 te obuhvaća i nastavlja se sjevernom međom Stare ceste 1022/1 smjeru istoka, nastavlja se sjevernom međom 1022/2 u smjeru istoka, prolazi južnom stranom k.č. 146/16 i 146/12 (koje ne obuhvaća), prelazi ulicu Stramc i istočnim stranom ulice obuhvaća k.č. 179, te obuhvaća k.č. 177 i 474, te se nastavlja sjevernom međom u smjeru istoka na k.č. 188/4, 192/3, 192/4, te pravocrtno obuhvaća sjeveroistočnu među čestica do spoja s k.č. 211 Kapitulske ulice čijim se zapadnom međom u smjeru sjevera kreće i presijeca, te veže na južni međa ulice Ante Starčevića kojom se nastavlja u smjeru jugo-istoka do ulice Vladimira Čopića; nastavlja se istočnom stranom ulice Vladimira Čopića do Stare ceste na k.č.. 1022/2 koju prelazi i spaja se južnom stranom ulice na k.č. 835; nastavlja istočnom stranom i obuhvaća k.č. 834/3, 834/4, 834/5, 834/6, 834/7 koje obuhvaća i južnom stranom k.č.. 834/1 dolazi do istočne međe k.č.. 834/2 kojom se spušta do Šetalište Silvija Strahimira Kranjčevića na k.č. 817 koju presijeca i nastavlja se južnom stranom u smjeru istoka do k.č.. 810, 811/1 koju obuhvaća i u smjeru juga nastavlja do Kolana. Sjevernim stranom Kolana nastavlja u smjeru zapada do križanja s ulicom Stjepana Radića k.č.. 443 koju presijeca i nastavlja zapadnom međom ulice u smjeru sjevera do Stare ceste čijom južnom međom u smjeru zapada nastavlja do k.č. 729/1 uz čiju južnu međa se spaja na Jadransku magistralu, te se nastavlja sjevernom stranom Jadranske magistrale u smjeru zapada do spoja sa Starom cestom.

Na području ove zone prihvatljive su sve intervencije uz pridržavanje osnovnih načela zaštite kulturno-povijesne cjeline. Pri radovima na uređenju prostora prihvatljive su metode obnove postojećih struktura i izgradnja novih uz uvjet očuvanja ambijentalnih karakteristika kulturno-povijesne cjeline, napose tradicijskih oblika, krajobraznog karaktera i harmoničnog sklada cjeline.

4.

Zaštitni i drugi radovi na području kulturno-povijesne cjeline grada Senja unutar prostornih međa iz točke 2. izreke ovog rješenja mogu se poduzeti u skladu sa sustavom mjera zaštite iz točke 3. izreke ovog rješenja, samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.

Vlasnik (Imatelj) kulturnog dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, a odreditih nadležno tijelo.

Predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu se prodati samo pod uvjetima iz članka 36.- 40. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

5.

Predmetno kulturno dobro s prostornim međama iz točke 2. izreke ovog rješenja upisati će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara.

6.

Ovo će se rješenje dostaviti nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

7.

Žalba ne odgađa izvršenje ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 120. stavka 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisana je obveza Ministarstva kulture da ispita i uskladi s odredbama toga Zakona sva rješenja o registraciji spomenika kulture donesena prema propisima koji su važili do dana njegova stupanja na snagu.

U postupku ispitivanja rješenja o registraciji navedenog spomenika kulture utvrđeno je slijedeće:

Povijesna jezgra smještena je uz more, između dvaju nižih brežuljaka, na kraju doline koja spaja grad sa zaleđem. Grad Senj, rimska „Senia“ bio je vjerojatno ilirska naseobina koja je u rimsko doba kao značajni trgovački centar i luka zauzimala veću prostornu površinu od današnje. O tome svjedoče brojni značajni nalazi iz rimskog doba nađeni izvan područja omeđenog gradskim bedemom. U urbanističkom smislu taj kontinuitet nije vidljiv. Prateći konfiguraciju terena i specifično oblikovanje gradskih zidina, srednjovjekovni Senj razvija se, počevši od 10. stoljeća, uz kaštele i samostane smještene i izvan zidina. Tada nastaje novi sistem putova koji prate organski rast grada. U 13. stoljeća popravljaju se i povećavaju gradske zidine, a pred gradskim kaštelom nastaje „vojno zborište“ kasnije nazvan trg Cilnica koji su kasnija stoljeća definitivno oblikovala. U to vrijeme Senj ima izuzetnu važnost kao glavna luka Ugarske i Slavonije. Konačan oblik senjske utvrde dobivaju u 15. i 16. stoljeću za vrijeme provala Osmanlija. Unutar zidina formirano je gusto zbijeno gradsko tkivo sa uskim krivudavim uličicama koje često završavaju u proširena dvorišta i male trgovce. Tkivo grada obogaćuje se novim objektima izgrađenim u duhu vremena od kojih je do danas sačuvana palača Vukasović s gotičkim detaljima, u baroku pregrađivana kada joj je nadodan balkon. Sudeći po gotičkoj trifori u II katu, iz tih stoljeća je i palača Daničića, kuća knezova Posedarića s gotičkim i renesansnim detaljima, te renesansna palača „Lavlje dvorište“ nazvana tako po konzolama u obliku lavljih glava u dvorištu palače. Sredinom 16. stoljeća zbog sve veće opasnosti od Osmanlija ruše se svi objekti izvan zidina, a u grad se premješta i samostan sa crkvom sv. Franje. Ivan Lenković 1558. godine podiže utvrđeni Nehaj kao pojačanje obrane grada, a ta arhitektonski jedinstvena utvrda svojom siluetom dominira Senjom i okolicom i do danas ostaje simbol Senja. Utvrde se i dalje pojačavaju, te Papa Leo X gradi najljepšu i najčvršću kulu Leonovu kulu.

U 17. stoljeća Senj je najznačajniji trgovački grad na Jadranu. Održavanje gradskih zidina je stalna briga građana i vlasti. Od poraza Osmanlija kod Beča 1683. godine, obrana grada, zidovi i kule, ne smatraju se više tako potrebnim. Gradnja se približava zidinama i zidine počinju propadati. Tokom 18. stoljeća Senj, koji je stoljećima zatvoreni grad, postepeno se otvara moru i s vojnim predgrađima s kojima se sve više spaja. Taj se proces nastavio u 19. i 20. stoljeća kada se ta granica potpuno briše, gradi se luka, a zidine se počinju rušiti. Istovremeno izgrađuju se objekti potpuno izvan mjerila svog okoliša (zgrada Gimnazije), a obala potpuno mijenja svoj stoljetni karakter, pogotovo rušenjem crkve sv. Nikole sa samostanom 1874.g. kada na mjestu kontinuirano ozidane fronte prema moru nastaje rascjep, danas Pavlinski trg. U isto vrijeme ruše se i „Mala vrata“, a crkva sv. Franje i Katedrala podvrgnute su restauratorskim radovima. Posljednja stoljeće dodaju objekte svog vremena i svojih karakteristika, a da se plan grada i matrica grada u biti ne mijenjaju. Najviše štete gradu Senju nanio je II Svjetski rat kada je u bombardiranju grada stradalo 80% gradskog tkiva. U poratnom razdoblju Senj je obnovljen, a dio grada uz more djelomično mijenja karakter izgradnjom Jadranske magistrale prilikom čije izgradnje su porušeni povijesni magazini i kule. Usprkos teškim razaranja tokom drugog svjetskog rata i poslijeratne izgradnje, Senj nije izgubio fizionomiju srednjovjekovnog grada.

Predmetnom kulturnom dobru, rješenjem citiranim u izreci ovog rješenja, utvrđeno je svojstvo spomenika kulture i određen upis u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Rijeci koji je bio uspostavljen Zakonom o zaštiti spomenika kulture („Narodne novine“ broj 7/1967).

Na području Urbanističke cjeline Senja, unutar prostornih međa iz točke 2. izreke ovog rješenja do dana donošenja ovog rješenja slijedeća pojedinačna kulturna dobra upisana su u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara:

Redni broj	Zaštićeno kulturno dobro	Broj Registra
1.	Tvrđava Nehaj	Z - 160
2.	Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije	Z - 158
3.	Crkva Majke Božje od Arta	Z - 2000
4.	Gradska loža	Z - 2005
5.	Kuća Petrovski	Z - 159
6.	Palača Vukasović – Gradski muzej Senj	Z - 2003
7.	Reljef „Bogorodica s djetetom“ Vlatkovićeva 20	Z - 1513

Nakon ispitivanja i usklađivanja rješenja citiranog u izreci ovog rješenja, a na osnovu iznesenih činjenica Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra, imenovano na osnovu članka 5. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, rješenjem Klasa: 612-08/09-12/0152, Urbroj.: 532-04-01-01/4-09-01 od 16. travnja 2009., na sjednici održanoj 16. srpnja 2009. godine utvrdilo je da **Kulturno-povijesna cjelina grada Senja**, upisana prethodno u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Rijeci pod registarskim brojem RRI-161, ima svojstvo kulturnog dobra u smislu članka 7. te se sukladno članku 12. stavak 4., a u svezi s člankom 120. stavak 1. Zakona o

zaštiti i očuvanju kulturnih dobara određuje upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara

U postupku usklađivanja citiranih rješenja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, sukladno odredbi njegovog članka 12. određene su prostorne međe kulturnog dobra (točka 2. izreke ovog rješenja) i sustav mjera njegove zaštite (točka 3. izreke ovog rješenja).

Sukladno odredbi članka 12. stavak 2 Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, točkom 5. izreke ovog rješenja, određuje se obveza dostavljanja rješenja nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

Sukladno članku 12. stavak 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba ministru kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovoga rješenja. Žalba se predaje ovoj Upravi neposredno ili poštom, preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 7. stavak 1. točka 19. Zakona o upravnim pritojbama ("Narodne novine" broj 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 116/00 i 163/03) ne plaća upravna pristojba.

RAVNATELJICA

Blandina Matica, dia

Dostaviti:

1. Grad Senj, Gradsko poglavarstvo, Stara cesta 2, 53270 Senj (s povratnicom)
2. Županijski ured za prostorno-uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Ulica F. Tuđmana 4, 53000 Gospić (s povratnicom)
3. Općinski sud u Senju, Zemljišno-knjižni odjel, Potok 1, 53270 Senj (s povratnicom)
4. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Senj, Trg Cilnica 1, 53270 Senj
5. Gradski muzej Senj, Ogrizovićeve 5, 53270 Senj
6. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine
 - Konzervatorski odjel u Gospiću, 53000 Gospić
 - 7. Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ovdje
 - Pismohrana, ovdje